

> RETOURADRES Postbus 1992, 6201 BZ Maastricht

BEZOEKADRES
Mosae Forum 10
6211 DW Maastricht

Aan de leden van de gemeenteraad,

POSTADRES
Postbus 1992
6201 BZ Maastricht

ONDERWERP
Motie: Zet toeristen aan het werk, zoals in
Kopenhagen
PORTEFEUILLEHOUDER
Wethouder Mackus

DATUM
6 oktober 2026
Verzonden: 8 oktober 2026

BIJLAGEN

ONZE REFERENTIE
2026.03062

Geachte leden van de gemeenteraad,

Op 25 november 2025 heeft uw raad de motie *'Zet toeristen aan het werk, zoals in Kopenhagen'* aangenomen. Met deze motie heeft u het college gevraagd te onderzoeken of Maastricht, net als Kopenhagen, bezoekers kan stimuleren om met duurzame of maatschappelijke activiteiten een bijdrage te leveren aan de stad. Aanleiding hiervoor is de wens om de positieve effecten van toerisme te versterken en de druk op leefbaarheid en openbare ruimte te beperken. Het college onderschrijft deze ambitie.

Daarom is onderzocht of een aanpak naar voorbeeld van CopenPay past bij de situatie in Maastricht. Daarbij is onder meer gesproken met Wonderful Copenhagen, het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC) en Delft Marketing, dat inmiddels een vergelijkbaar initiatief uitvoert. Deze gesprekken hebben inzicht gegeven in de resultaten, de benodigde inzet en de mogelijke meerwaarde van een vergelijkbare aanpak voor Maastricht.

Uit de verkenning blijkt dat CopenPay vooral een campagne is die bezoekers stimuleert om duurzame keuzes te maken. Het initiatief helpt om aandacht te vragen voor onderwerpen zoals duurzaam reizen, langer verblijf en het schoon houden van de stad. Ook brengt het partners zoals ondernemers, culturele instellingen en overheden bij elkaar. Tegelijkertijd laat de ervaring zien dat slechts een klein deel van de bezoekers actief deelneemt. Ook zijn er geen duidelijke aanwijzingen dat het initiatief leidt tot blijvende veranderingen in gedrag. Daarnaast vergt de uitvoering van zo'n programma een enorme organisatorische inzet.

Op basis van deze bevindingen concludeert het college dat een Maastrichtse variant van CopenPay op dit moment niet de meest effectieve oplossing is om de doelen uit de motie te bereiken. Het initiatief kan helpen om aandacht te vragen voor duurzaam gedrag, maar biedt geen structurele oplossing voor vraagstukken zoals leefbaarheid, bezoekersdrukke en duurzaam toerisme. De verwachte opbrengst weegt daardoor onvoldoende op tegen de benodigde inzet.

De motie vroeg ook om mogelijke Europese subsidies en samenwerkingen in beeld te brengen. Tijdens de verkenning is echter gebleken dat een Maastrichtse variant van CopenPay naar verwachting onvoldoende meerwaarde biedt. Daarom heeft het college ervoor gekozen dit onderdeel niet verder uit te werken. Een uitgebreid onderzoek naar financiering is alleen zinvol wanneer er voldoende aanleiding is om een initiatief daadwerkelijk uit te voeren. Die aanleiding ziet het college op dit moment niet.

DATUM
6 oktober 2026

Het college deelt wel de ambitie achter de motie. Ook wij vinden het belangrijk dat bezoekers bijdragen aan een leefbare, aantrekkelijke en duurzame stad.

Daarom werken wij samen via bestaande beleidslijnen en samenwerkingen met onder meer Maastricht Marketing, Centrummanagement Maastricht en andere partners. Daarbij ligt de nadruk op het vergroten van de maatschappelijke en economische waarde per bezoeker, het stimuleren van langer verblijf, het bevorderen van spreiding in tijd en ruimte en het versterken van de balans tussen bezoekers, ondernemers en inwoners. Een aantal voorbeelden hiervan zijn:

- De subsidieregeling voor de toeristische sector. In deze regeling wordt actief gestuurd op spreiding van bezoekers naar luwe perioden in het jaar. Op deze manier worden ondernemers en organisaties gestimuleerd om activiteiten en arrangementen te ontwikkelen die bijdragen aan een betere balans tussen bezoekers, inwoners en de beschikbare ruimte in de stad gedurende het jaar.
- Inzet op het beheersen van drukte tijdens zogenoemde topdruktedagen. Daarbij worden mobiliteitsmaatregelen, verkeerscoördinatie en bezoekersmanagement ingezet om bezoekersstromen beter te begeleiden en de invloed op leefbaarheid en bereikbaarheid te beperken. Deze aanpak sluit aan bij de bredere ambitie om drukte niet alleen te accommoderen, maar waar mogelijk ook te sturen en te spreiden. De gemeente Maastricht zet hier al langer op in als onderdeel van haar beleid rondom evenementen, toeristisch vervoer en bezoekersmanagement.
- Het convenant met Maastricht Marketing dat nadrukkelijk kiest voor een koers waarin kwaliteit belangrijker is dan kwantiteit. De focus ligt daarbij op bezoekers die een grotere maatschappelijke en economische meerwaarde voor de stad opleveren, onder meer door langer verblijf en hogere bestedingen. Een concreet voorbeeld hiervan is de aanvullende opdracht rondom het zogenoemde 'bleisure'-segment, waarbij zakelijke bezoeken worden gecombineerd met recreatief verblijf. Deze doelgroep draagt bij aan het verlengen van de verblijfsduur, bezoekt de stad vaak buiten piekmomenten en ondersteunt daarmee de gewenste spreiding van bezoekersstromen.
- De samenwerking met de overige Zuid-Limburgse gemeenten binnen de regionale aanpak voor de vrijetijdseconomie. Een belangrijk onderdeel hiervan is het gezamenlijk verzamelen en analyseren van data over bezoekersstromen, verblijfsduur, bezoekersgedrag en druktepatronen. Deze regionale samenwerking ondersteunt de ontwikkeling van Zuid-Limburg als één bestemming en biedt steeds beter inzicht in waar en wanneer drukte ontstaat en welke maatregelen bijdragen aan een betere spreiding van bezoekers over de regio. De visie voor de Zuid-Limburgse vrijetijdseconomie benoemt monitoring, gezamenlijke beleidsontwikkeling en destinatiemanagement expliciet als noodzakelijke instrumenten om de positieve effecten van toerisme te versterken en eventuele negatieve effecten te beperken.
- De samenwerking met gemeenten direct over de grens (Bassenge, Oupeye, Riemst, Visé en Eijsden-Margraten) in het Grenspark Jeker & Maas is geïntensiveerd om meer spreiding van bezoekers en een langer verblijf te stimuleren. Daarbij wordt het toeristisch bezoek ingezet als instrument om de kwaliteit van natuur en leefkwaliteit in het gebied te verbeteren. Zo vloeit de opbrengst van tickets van de wandelhangbrug 'Passerelle van Caestert' naar Natuurmonumenten en vergelijkbare partijen in Vlaanderen en Wallonië om in de natuur van de Sint Pietersberg te investeren.

DATUM
6 oktober 2026

Ook in de komende jaren bouwen we verder aan deze aanpak. Binnen het omgevingsprogramma Hart van de Stad wordt gewerkt aan het versterken van het leef-, ondernemers- en verblijfsklimaat in de binnenstad. Een van de centrale doelstellingen is het verleiden van bezoekers om meerdere kwartieren van de stad te bezoeken, waardoor bezoekersstromen bijdragen aan spreiding en de een verlenging van de verblijfsduur. Door te investeren in de kwaliteit, identiteit en aantrekkelijkheid van verschillende gebieden ontstaat een structurele aanpak die direct aansluit bij de achterliggende doelstelling van de motie.

De verkenning bevestigt daarmee dat het vraagstuk uit de motie actueel is en aandacht vraagt. Ook laat het onderzoek zien dat een Maastrichtse versie als CopenPay hiervoor op dit moment geen passende oplossing is. Het college kiest daarom voor het verder versterken van de bestaande aanpak, waarin spreiding van bezoekers, leefbaarheid en duurzaam toerisme centraal staan. Daarmee verwachten wij meer resultaat te behalen dan met een afzonderlijk beloningsprogramma voor bezoekers.

Met deze verkenning en terugkoppeling beschouwt het college de motie als afgedaan.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris a.i.,

De Burgemeester,

G.G.H.M. Haanen

W.A.G. Hillenaar